

інженерних мереж, призвели до порушення санітарних зон та шкоди природному середовищу, разом з тим до нераціонального використання територіальних ресурсів в межах міста, як наслідку помилкового рішення про розташування 40 % малоповерхових житлових будинків в новій житловій забудові.

Література:

1. Трегубова Т.О., Мих Р.М. Львів. Архітектурно-історичний нарис. Київ, «Будівельник». 1989 – 270 с.

Ореста Ремешило-Рибчинська, канд. філос. наук, доцент
Кафедра дизайну та основ архітектури
Національний університет "Львівська політехніка",

**ДО ІСТОРІЇ ВІДТВОРЕННЯ ПАМ'ЯТОК АРХІТЕКТУРИ
У ЛЬВОВІ ТА ЛЬВІВСЬКІЙ ОБЛАСТІ ДРУГОЇ ПОЛ. XX ст.**

До проблеми відтворення пам'яток архітектури фахівці підходили з одного боку обережно і диференційовано, з іншого – відважно і досить агресивно, за що нині часто є критикованими. Причиною були соціально-політичні та економічні передумови тих часів. Невеликі, часткові пошкодження старались усунути, що не викликало спеціальних дискусій. Це стосується пам'яток житлової та палацової архітектури в центральній частині міста та у районах області. Часто для таких випадків пропонувалися нові функції і розроблялись проекти реконструкції.

У випадку більш значних пошкоджень, коли було втрачено суттєві частини пам'ятки, надавались можливості різноманітних вирішень в залежності від ступені задокументованості пропонованого відтворення; композиційній ролі втраченого елемента чи цілої споруди в контексті містобудівного просторового вирішення; функціональних потреб та інших факторів. По факту переважали тенденції відтворення пам'ятки, що часом були повністю зруйновані, зокрема внаслідок воєнних дій (наприклад замок в Олеську).

Мотивації їх відтворення були різними. Перш за все, переважали аргументи містобудівного та утилітарного (практичного) характерів

(замок в с. Свірж). Багато уваги було приділено відтворенню пам'яток палацово-паркового мистецтва (с. Підгірці Бродівського району) та надання їм нових функцій (м. Розділ, м. Поморяни, м. Жовква). На такі заходи витрачались значні матеріальні кошти та творчі зусилля (розроблялась нова проектна документація, організовувались спеціалізовані будівельні бази, часто відроджувались втрачені художні промисли). Важливу роль відіграло намагання відтворити історичний пейзаж.

Поряд з тим відбувались процеси свідомого руйнування та пере-профільювання пам'яток архітектури. Так, зокрема, частина Личаківського кладовища було перетворено на пустирище, а для костелу Ельжбети поч. XX ст. арх. Теодора Таловського на площі Кропивницького (Привокзальній) розроблено проект реконструкції під книгосховище. Важливо, що проект реконструкції (творча група: архітектори М. Трач, О. Ремешило-Рибчинська, конструктор Г. Шевчук, замовник: Наукова бібліотека ім. В. Стефаніка АН України) розробили ідею незалежного конструктивного каркасу книгосховища, що мав не тільки не пошкодити пам'ятку сакральної архітектури, але й забезпечити її збереження від руйнування та неадекватного використання як сміттєзвалища.

Підсумовуючи, слід зазначити, що бажання відтворення пам'ятки архітектури та активного впровадження її в тогочасне життя, його середовище та потреби, з наданням їй важливої для населення функції - було вимогою часу та тенденцією.

Oresta Remeshylo-Rybchynska, PhD, Associate professor
Department of Design and Architecture Fundamentals
Lviv Polytechnic National University

TO THE HISTORY OF THE RENOVATION OF THE ARCHITECTURE MONUMENTS IN LVIV AND LVIV REGION second part of XX century

On that times the specialist decided the problem of renovation of architectural monuments cautiously and differentiated on the one hand, and courageously and aggressively on the other, for which they are often criticized nowadays. The reason was the socio – political and economic

conditions of those times. They tried to eliminate small, partial damage, which did not cause special discussions.

This applies to the monuments of residential and palace architecture in the central part of the city and in the regions of the region. Often, for such cases, new functions were offered and reconstruction projects were being developed.

In the case of more significant damage, when significant parts of the monument were lost, the possibilities of various decisions were given depending on the degree of documented presentation of the proposed reproduction; compositional role of the lost element or whole structure in the context of urban spatial solution; functional needs and other factors. In fact, the tendencies of renovation of the monument, which at times were completely destroyed, in particular as a result of hostilities (for example, the castle in Olesko).

The motivations for their renovation were different. First of all, the arguments of urban planning and utilitarian (practical) characters prevailed (castle in Svirzh village). Much attention was paid to the renovation of palace and park art monuments (Pidhirtsi village, Brodivsky district) and the provision of new functions to them (in the city of Rozdil, Pomoryany, Zhovkva city). For such measures, considerable material resources and creative efforts were expended (new design documentation was developed, specialized construction sites were organized, lost art crafts were often revived). An important role was played by an attempt to recreate the historical landscape.

At the same time, processes of deliberate destruction and re-engineering of architectural monuments took place. Thus, in particular, part of the Lychakiv cemetery was transformed into a ruin, and for the church of Elzbety beg. of XX c., arch. Theodor Talovsky on Kropyvnytsky Square (Pryvokzalna) has developed a project for reconstruction as the book store. It is important that the project of reconstruction (the creative group: architects M.Trach, O. emeshylo-Rybychynska, building engineer G.Shevchuk, customer: Scientific Library of V.Stefanyk of the Academy of Sciences of Ukraine) developed the idea of an independent constructive framework of the book store that should not only not damage the building of architecture monument, but also to ensure its conservation against destruction and inadequate use as a landfill.

Summing up, it should be noted that the desire to renovate the architectural monument and its active implementation in the contemporary life, its environment and needs, with its important function for the population, was a requirement of time and a tendency.

Микола Рибенчук, доцент
Львівська національна академія мистецтв
Національний університет “Львівська політехніка”

**РЕСТАВРАЦІЯ ПАМ'ЯТКИ АРХІТЕКТУРИ НАЦІОНАЛЬНОГО
ЗНАЧЕННЯ (ОХ. № 1642) КОСТЕЛУ МОНАСТІРЯ
ДОМІНІКАНОК З КЕЛІЯМИ (УТОЧНЕНА НАЗВА – МОНАСТІР
ДОМІНІКАНОК), ХVІІІ СТ. (УТОЧНЕНЕ ДАТУВАННЯ – 1715 р. –
ХVІІІ ст.) ТА ПРИСТОСУВАННЯ ПАМ'ЯТКИ ДЛЯ ПОТРЕБ
МОНАСТІРЯ**

Комплекс монастиря домініканок з костелом Св. Михаїла знаходиться в західній частині Старого міста на вулиці, що тепер називається Францисканська. З північної сторони територія комплексу межує з будівлями Францисканського монастиря, зі східної – проходить вулиця Францисканська, з південної сторони примикає територія колишнього саду монастиря домініканок, тепер автостоянка, із західної сторони – зелені насадження Західного бульвару на скелях, що височать над річкою Смотрич.

Комплекс монастиря домініканок охоплює костел та прилеглі до нього монастирські будівлі. Монастир складається з трьох корпусів: будинок настоятельки, або східний корпус, що примикає до костелу зі сторони головного входу, найдовший західний корпус, котрий прилягає до вітваря костелу та північний, що з'єднує східний та західний корпуси. Всі корпуси монастиря двоповерхові, покриті тимчасовим консерваційним дахом.

Виникнення комплексу монастиря та костьолу датується початком ХVІІІ століття, будівлі створені для ордену Сестер Домініканок, котрі прибули до Кам'янця – Подільського ще на початку 17 століття (в 1616 році монастир домініканок і костел Св. Михаїла знаходився при